

POCITOVÁ MAPA

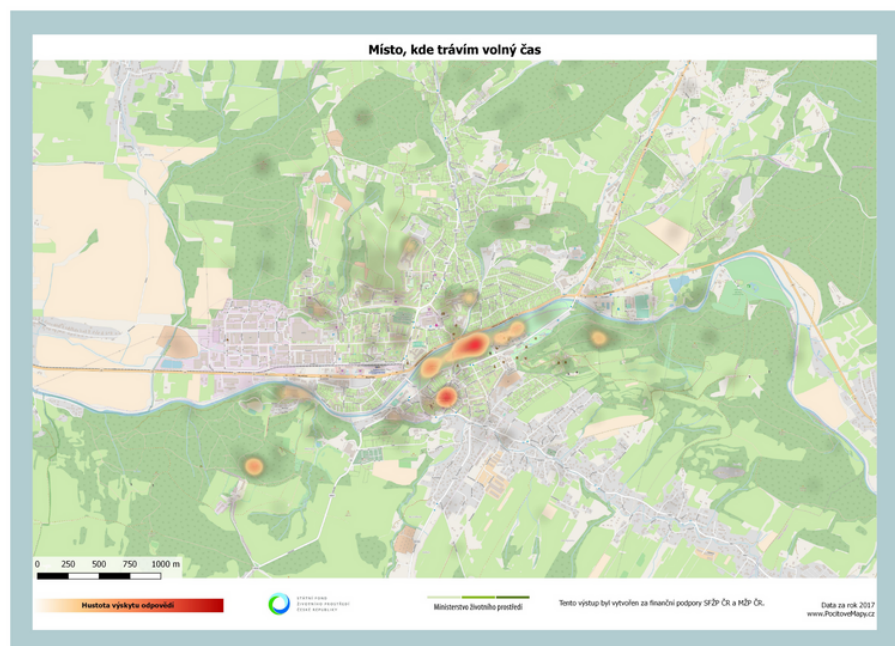
JAK SE CÍTI ME U ŘEKY A JAK TO NAMALOVAT?

Během své výpravy za řekou jste mohli nejen sledovat objektivní skutečnosti, ale také pozorovat své emoce ovlivněné místy, jimiž jste k řece putovali. Subjektivním způsobem jste vnímali rovněž místo přímo u řeky a řeku samu. Zpracujte také tato subjektivní pozorování a vytvořte originální pocitovou mapu!

1 Seznamte se s pocitovými mapami a jejich možnostmi

Prozatím jsme pracovali s klasickými mapami — at již historickými, nebo současnými. Dnešní zobrazovací možnosti nabízejí různé zajímavé vizualizace (pracovali jsme s nimi v předešlých úlohách), jeden typ jsme si ale ještě neukázali. Jde o mapu pocitovou. Čím je zvláštní? Zachycuje lidské pocity, myšlenky a zkušenosti vztahované k určitému prostoru. Zpravidla se vytvářejí pocitové mapy měst nebo míst, která lidé často navštěvují. Jejich základem je sběr dat od občanů, kteří odpovídají na různé otázky, např. kde se cítí bezpečně, a kde naopak nebezpečně, na která místa jsou hrdí, kde rádi tráví volný čas. Nebo třeba kde jsou místa, jimž se raději vyhýbají. Mapy pak ukazují koncentraci shodných odpovědí a podávají zajímavý obraz o městě a jeho obyvatelích.

Čísel a dat už bylo dost.
Jakou má řeka barvu? Jak
se v jejím okolí cítíme?

Ukázka pocitové mapy města Rožnova pod Radhoštěm, jímž protéká Rožnovská Bečva. Mapa ukazuje, kde obyvatelé města rádi tráví svůj volný čas. Asi vás neudiví, že je to v parku u řeky!

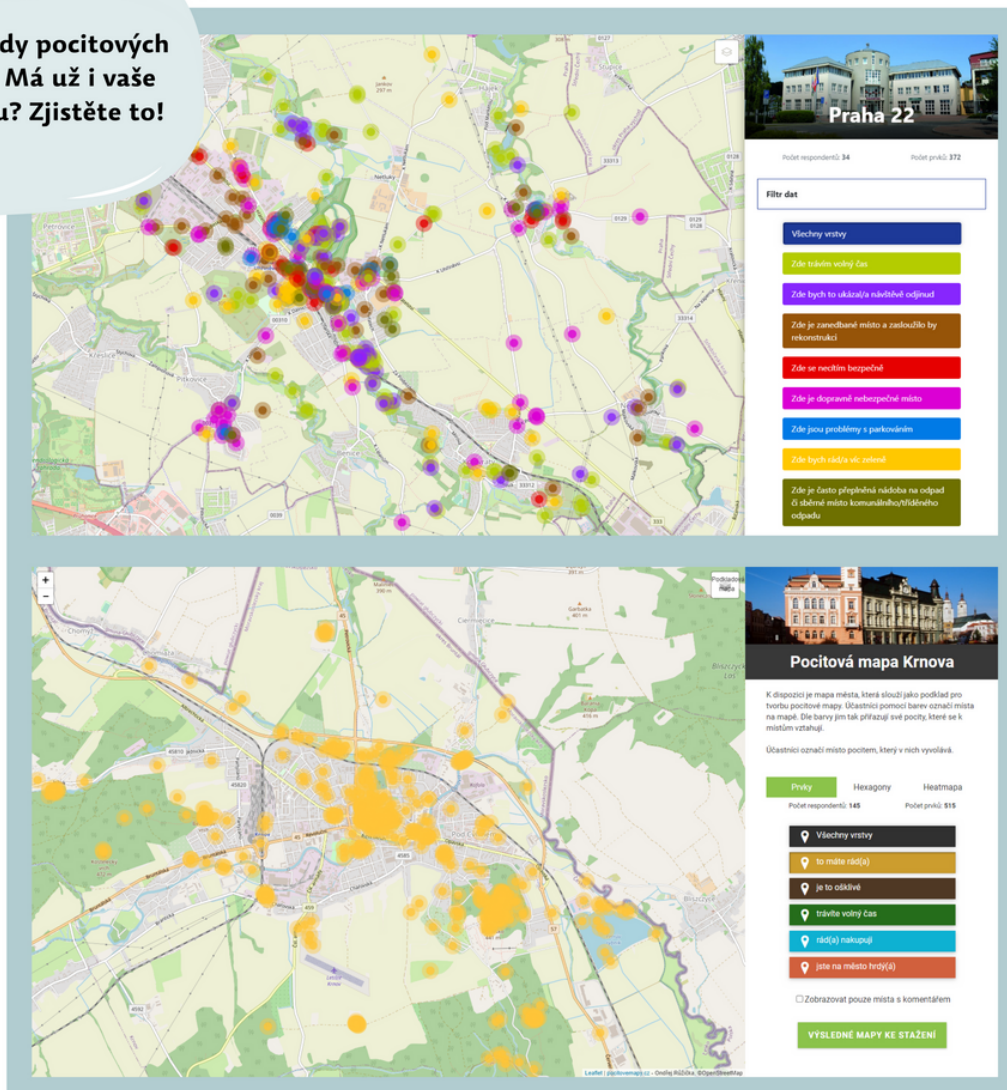
VĚDĚLI JSTE?

Pocitové mapy se dnes využívají jako nástroj, který ukáže, jak lidé vnímají lokality, v nichž bydlí. V mnohých městech pomáhají participativnímu plánování úprav veřejných prostor. Navštivte portál <https://www.pocitovemapy.cz/> a zjistěte víc!

TIP!

Prohlédněte si příklady pocitových map a inspirujte se. Má už i vaše obec pocitovou mapu? Zjistěte to!

Ukázka pocitových map části Prahy a města Krnov. Podívejte se, na jaké ukazatele se zadavatelé soustředili. Jak občané odpovídali? Zdrojem map je portál www.pocitovemapy.cz. Prohlédněte si mapy přímo na monitoru a zkuste odhalit, která místa mají občané v oblíbenosti.

2 Sbírejte pocitová geodata!

Vaším úkolem bude vytvořit pocitovou mapu vybraného území s řekou. Může jít o mapu vašeho okolí, anebo můžete do pocitové mapy proměnit papírovou mapu, podle níž jste putovali k řece během terénního mapování koryta řeky.

Abyste mohli pocitovou mapu vytvořit, je třeba si stanovit několik charakteristik v podobě vybraných emocí. Připravte jich alespoň 5. Jaké emoce budete sledovat?

Pak sbírejte data — můžete je získat třeba od spolužáků. Pokud byste chtěli raději vytvořit pouze svou osobní mapu (jen se svými vlastními emocemi), pak budete zdrojem dat pouze vy sami. Zvolte možnost, která se vám nejvíce zamlouvá!

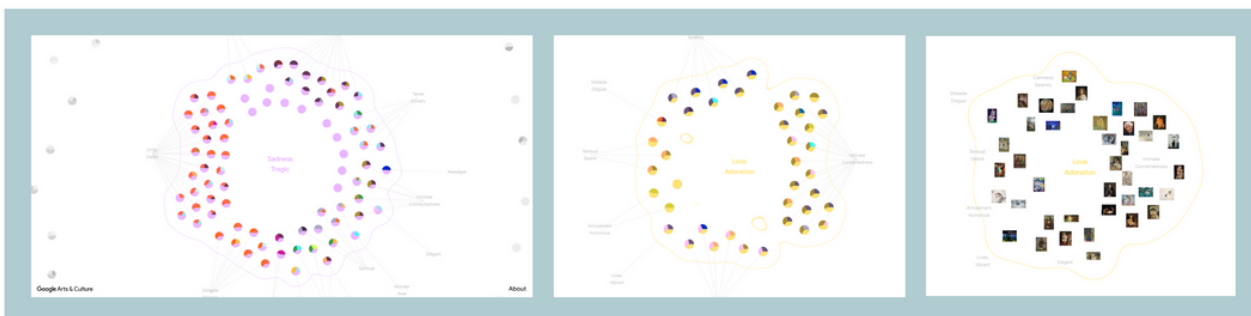
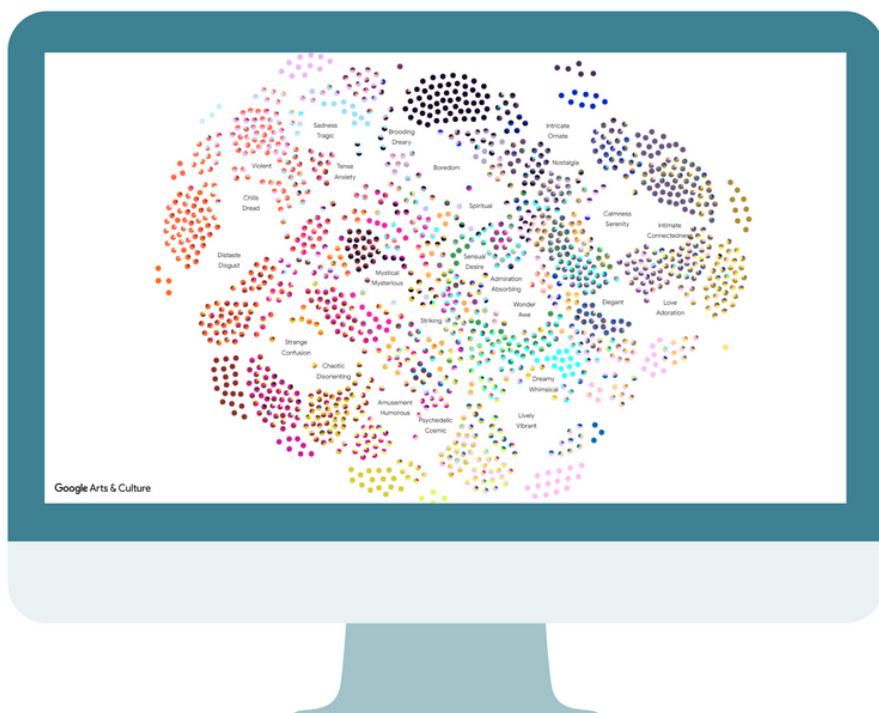
Na mapě (může být i úplně slepá, prostě kus velkého papíru) zaznačte jemnou linkou místa, s nimiž se spojují určité emoce. Sbíráte-li data od více osob, pak zachyťte koncentraci odpovědí.

3 Vytvořte pocitovou mapu

Sesbíraná data poté výtvarně zpracujte. Nejprve každé z emocí přiřadte určitou barvu. Můžete ji vybrat zcela podle svého. Pokud byste se chtěli inspirovat, doporučujeme vám prohlédnout si zajímavou interaktivní mapu emocí propojených s uměleckými díly. Mapa vám jednak připomene širokou škálu lidských emocí a jednak vám ukáže, jaké barvy si lidé s konkrétními emocemi spojují. Až mapu „prošmejdíte“, možná budete lépe vědět, jakou barvu bude mít na vaší mapě smutek a jakou nadšení nebo láska.

Každá správná mapa má legendu, tedy vysvětlivky. Ta vaše bude mít podobu seznamu vybraných emocí a barev, jež jste jim přidělili.

Svou pocitovou mapu namalujte na dostatečně velký papír třeba temperou nebo akvarelem. Jednotlivá místa mohou být označena buď jednolitou skvrnou, anebo můžete promyšleně pracovat se sytostí barvy. Najděte svůj vlastní způsob!

Vědci z Kalifornské univerzity v Berkeley se ve spolupráci s Google Arts & Culture zaměřili na zkoumání emocí, jež v nás vyvolávají umělecká díla. 1 300 lidí popsalo, jak se cítí před vybranými obrazy. Výsledky odhalily 25 různých emocí, jež nyní tvoří hotovou interaktivní mapu. Ta obsahuje nejen díla, jež vyvolávala konkrétní emoce, ale také jejich barevnou skladbu. A to pro nás může být zajímavé! Viz <https://artsexperiments.withgoogle.com/art-emotions-map/>

4 Prezentujte hotové mapy a povídejte si o nich s ostatními!

Představte ostatním, kde se cítíte dobře, a kde naopak špatně. Jsou v okolí místa, jimž se raději vyhýbáte? Co je důvodem? Napadají vás nějaká doporučení pro úpravy veřejných prostor ve vašem okolí? Co myslíte, mají vodní plochy a příroda vliv na náš pocit pohody? Pokud ano, jak je možné tento poznatek zohlednit při úpravách měst?

Vysvětlete ostatním rovněž svou volbu barev a to, jak se použité barvy vztahují k vašemu osobnímu prožívání. Společně se zamyslete nad tím, jaké pocity v nás určité barvy vyvolávají a jak s touto skutečností můžeme pracovat v umění.

Pro zájemce:

TIP!

Nezapomeňte, že netvoříte přesná geodata, nýbrž jejich volný umělecký přepis! Podobný můžete vidět zde na monitoru.

Může mapa vypadat úplně jinak?

Co myslíte, mohli byste také vy zachytit místo u řeky pomocí audio-vizuálních prostředků?

Umělci mívají originální nápady, jež jim umožňují ukázat nový pohled na nějakou skutečnost. Třeba na město. Česká umělkyně Markéta Baňková vytvořila obdobu pocitové mapy dříve, než se staly trendem. Její digitální projekt [New York City Map](https://www.nycmap.com/index.html) z roku 2000 je virtuálním průvodcem po částech New Yorku, jež umělkyni během jejího pobytu ve městě připadaly nejzajímavější. Mapa je autorčiným osobním deníkem a originálním dokumentem času, který ve městě strávila. Výsledek má podobu interaktivní webové stránky s fotografiemi, záznamy zvuků a texty. Prohlédněte si jej a poznejte jednu z možných podob "pocitové mapy". Viz <https://www.nycmap.com/index.html>